Ф€§T!v@Ł · βez pЯёvøda}
25. ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПОЗОРИШНИ ФЕСТИВАЛ | УЖИЦЕ | 4-9. ЈУНА 2021.
www.uzickopozoriste.rs
www.jpf.uzickopozoriste.rs
БРОЈ 1 | ГОДИНА XXV | 4. ЈУН 2021.

ДР ЈЕЛЕНА РАКОВИЋ РАДИВОЈЕВИЋ, ГРАДОНАЧЕЛНИЦА УЖИЦА

Културни одговор изазовима

- Добро је ако страх који може да буде извор предрасуда, често и окрутности, преточимо у храброст да се суочимо са препрекама. То је прави подвиг.

Југословенски позоришни фестивал је у протеклих четврт века изборио високу позицију на мапи позоришних манифестација у региону. Ужице није одустало од континуитета и јубиларни, 25. фестивал ипак ће бити одржан. С обзиром на повољнију епидемиолошку ситуацију, да ли је град спреман и за редовни 26. фестивал?

- Жао нам је што 25. Југословенски позоришни фестивал није одржан у редовном термину због пандемије корона вируса. Надали смо се до последњег тренутка да ће се стећи услови за одржавање јубиларног фестивала и у буџету планирали средства за ту намену, увећана у односу на претходну годину. Највећи део средстава, близу 3 милиона динара прошле године смо пребацили за фестивал. Познато је да је ситуација са ковидом условила прерасподелу буџетских средстава са одређених позиција за подршку здравственим установама и набавку дезинфикфикационих средстава.Чињеница да нисмо одустали од континуитета ЈПФ-а и да ћемо ове године, ако епидемиолошка ситуација дозволи, имати два фестивала, најбоље илуструје колико Град држи до ове културне манифестације и уважава реноме који је протеклих четврт века стекла у региону. Организација једне овакве манифестације захтева велика средства и трудићемо се да наредних година она буду повећана, како би сам фестивал могао да се развија и оплемењује кроз неке нове форме.

Да ли делите утисак да током пандемије култура у нашем граду није замрла? У позоришту су изведене четири премијере,

било је и изложби и још неких културних догађаја који су реализованани уз стриктно поштовање епидемијских мера.

- Живот се увек отима и бори да превазиђе потешкоће и не сведе се само на пуко преживљавање. Имали смо обавезу да поштујемо епидемиолошке мере, али су културни радници у нашем граду, у интервалима када су то мере дозвољавале, за ограничени број посетилаца, успевале да обезбеде нове садржаје. Ванредне ситуације су изискивале ванредне напоре и евидентно је да то није било оно што прижељкује и једна и друга страна. Ипак, добро је да је култура, као насушна потреба сваког човека, показала сналажљивост да преброди тешко време и буде, бар на кашичицу, доступна људима. Ужице је иначе, веома поносно, што су наше културне институције, опстале у тешким и сложеним временима, у којима, на жалост, нисмо оскудевали протеклих деценија. Када се присетимо се у којим околностима је свој живот започео Југословенски позоршни фестивал, а ево истрајава 25 година, имамо разлога да будемо задовољни. Сигурно је да увек може више и боље, али с обзиром на ситуацију, мислим да су градске културне институције, пронашле меру и одржале пристојан ниво активности у условима пандемије. Културно смо одговорили свим изазовима.

Може ли наш град у наредном периоду да пружи додатну подршку опоравку културе?

- Жеље и могућности су у животу често у раскораку. Ниједна локална самоуправа нема могућности да испрати све идеје и пројекте у области културе. Зато пажљиво одмеравамо сваки корак и опредељујемо средства за оно што ће донети бенефит за наше грађане. Ужице има неколико међународних културних дешавања која завређују посебну пажњу, али ту је и низ других дешавања, различитих културних садржаја, које приближавамо грађанима којима култура није увек на дохват руке. Сви смо жељни „нормалног“ живота, посебно оног сегмента који се односи на културу, тако да сам уверена да ће, условно речено „опоравак“ културе бити најбржи, најбезболнији и најсврсисходнији. Град ће увек максимално бити уз своје културне установе и све који доприносе културној политици града, са жељом да време које долази омогући већа издвајања за овај, изузетно важан сегмент наших живота.

Која је Ваша порука учесницима и публици јубиларног, 25. Југословенског позоришног фестивала?

- Са радошћу дочекујемо учеснике фестивала. Радујемо се унапред њиховим уметничким бравурама и надамо се да ће, бар на кратко, уживати у нашем гостопримству. Ужичка публика је зрела, промишљена и сигурно ће умети да препозна и аплаузом награди врхунске уметничке домете. Мото јубиларног фестивала је „Време страха и подвига“. Добро је ако страх, који може да буде извор предрасуда, често и окрутности, преточимо у храброст да се суочимо са препрекама. То је прави подвиг, а мислим да човечанство и није имало другог избора него да се суочи са страхом и приближи се подвигу. **В.Т.**

ЗОРАН СТАМАТОВИЋ, ДИРЕКТОР И КОСЕЛЕКТОР ЈПФ-А

Позориште упркос свему

Морамо живети сваки дан, а позориште је састави део живота

Ужице нема већег и бољег позоришног дејства већ 25 година од нашег фестивала, који се раније приређивао у новембру, а сада силом прилика у јуну. Људи су нас позивали и, са зебњом и надом, распитивали се да ли ће бити фестивала, у ком формату, како ћемо моћи да им гарантујемо здравствену безбедност. Све смо то вагали и хтели смо да у хладној ноћи пандемије одржавамо ватру до јутра, док не прогреје сунце. Тада ћемо боље видети, чути и лакше ћемо се договарати, а главну снагу су нам дали млади људи играјући наше представе – каже на почетку разговора за фестивалски *Билтен* Зоран Стаматовић.

Како сте уопште успели да организујете фестивал у условима смрти, болести, страха и других ограничења?

- Основни стимуланс смо добили из редовне продукције нашег позоришта. Гледајући младе људе, који поново са радошћу играју на сцени и с радошћу ишчекују публику, схватили смо да немамо право да чекамо само добре тенутке, него да и у условима који су нам задати стварамо нормалне услове за позоришно дејство.

И знатно је мање новца за овогодишњи фестивал...

- Град и Министарство културе су издвојили укупно 5,2 милона динара, а за функционисање фестивала је потребно око осам милон динара. Раније смо недостатак новца надокнађивали продајом улазница, али сада то нећемо моћи. Увек истичем то да је наш главни сарадник и финансијер публика, захваљујући којој фестивал опстаје. Не знам како, али сугуран сам у то да ћемо решити и тај проблем и никоме нећемо остати дужни. Увек трошимо онолико колико имамо, али овогодишњи износ је доња граница на којој је могуће радити. Испод ње, није могућ опстанак фестивала.

Осим Вас и Бојана Муњина, други „селекторски пар" био је пандемија и недостатак новца који је итекако утицао на фестивалски репертоар, па и број представа...

- Фестивалски репертоар је компромис између те две врсте селекције, односно између наших жеља, недостатка пара и болести. Разумем да је сада потребније улагати у сузбијање болести, него у позоришна дешавања. Међутим, позориште је опстајало у тешким временима, ратовима и другим врстама пандемија и било снага за превазилажење тих тешкоћа. Надам се да ће тако бити и сада и да ћемо поново покушати да идемо напред.

И сам процес селекције је био веома захтеван...

- Представе смо бирали неколико дана пре почетка фестивала, због мноштва проблема. Примера ради, у НП Ниш погледао сам представу „Власт и њена опозиција", по тексту Небојше Ромчевића и у режији Егона Савина, и питали смо се да ли је ово време за смех. Али, и у најтежим временима људи се смеју, јер је смех знак оптимизма. Међутим, два дана касније, обавестили су нас да је обустављен рад у том позоришту. Ипак, ми смо се за нашу слободу, која подазумева да слободно и професионално радимо, изборили са свим тим факторима и овогодишња селекција је последица те наше борбе.

Утисак је да је организовање фестивала у оваквим условима нека врста ината и потребе да се саопшти да живот не мора да стане, и поред смрти и болести? Зар то није ризично?

- Не можемо да не живимо. Једном се умире. Не можемо умирати сваки дан. Сигуран сам у то да од позоришта и због боравка у позоришту, неће бити ризика и драстичних последица по здравље људи, јер смо предузели све што је потребно. Ипак, морамо живети сваки дан, а позориште је саставни део живота. Управо је наша идеја водиља била - позориште упркос свему, испред свега и после свега. Због тога је позориште преживело оволико векова.

Ограничен је и број гледалаца у позоришној дворани...

- Позориште је сусрет глумца и гледаоца. Али, по сили закона, због болести и епидемије, не можемо да обезбедимо онолико места у сали колико желимо и ми и публика. Несрећен сам због тога што на фестивалу неће бити велики број гимназијалаца, али срећан сам што ћемо га сачувати за следеће генерације матураната.

Хоће ли се обележити четврт века фестивала?

- Двадесет пет година фестивала и 75 година НП Ужице нису обележени онако како то заслужују. То су два важна јубилеја за нашу културу и заслужују наше поштовање. Било би нормално да буде промоција књиге о 25 година фестивала, коју смо припремили, али због недостатка новца она није угледала светлост дана.

Текст и фто: Н.К.

ФЕСТИВАЛСКА АТМОСФЕРА

„Наш фестивал је познат по посебној атмосфери, због које наши гости радо долазе. Ове године, она ће бити другачија, али то не значи да неће формирати нешто ново. Прошле године, био сам на неким фестивалима који су безуспешно покушавали да понуде „нову нормалност". Уверен сам у то да ће на нашем фестивалу бити више од тога, јер се боримо да се вратимо на „стару нормалност".

NARODNO POZORIŠTE
UŽICE

САВЕТ ФЕСТИВАЛА:

ПРЕДСЕДНИК:
Др Јелена Раковић Радивојевић,
градоначелница Ужица

ПОТПРЕДСЕДНИК:
Љубомир Симовић, књижевник, академик САНУ

СТРУЧНИ ЖИРИ 25. ЈПФ-а:

проф. емеритус Светозар Рапајић - редитељ
председник жирија (Србија)

Драгана Варагић
глумица (Србија)

Мр Јанко Љумовић
продуцент (Црна Гора)

НАГРАДЕ

Награде стручног жирија:

АРДАЛИОН

- за најбољу представу
- за најбољу режију
- за најбољу женску улогу
- за најбољу мушку улогу
- за најбољу сценографију
- за најбољу костимографију
- за најбољу епизодну улогу
- Ардалион и Награда Политике "Авдо Мујчиновић" за најбољег младог глумца
- Специјални Ардалион за неки од елемената представе који није обухваћен претходним наградама
- Награда публике

ДИРЕКТОР ФЕСТИВАЛА
Зоран Стаматовић

УМЕТНИЧКИ ДИРЕКТОР ФЕСТИВАЛА
мр Немања Ранковић

ТЕХНИЧКИ ДИРЕКТОР
Маријана Зорзић Петровић

КОСЕЛЕКТОРИ

Бојан Муњин, *новинар и позоришни критичар*

Зоран Стаматовић, *менаџер у култури, директор Народног позоришта Ужице*

После сваке представе, конференција за новинаре и разговори са учесницима, уз поштовање тренутно важећих епидемијских мера, биће одржавани у холу позоришта.

Разговоре воде:
Проф. др Марина Миливојевић Мађарев, Алмир Имширевић и Бојан Муњин

Разговори се могу уживо пратити преко
HTTPS://WWW.INSTAGRAM.COM/NARODNOPOZORISTEUZICE/
HTTPS://WEB.FACEBOOK.COM/NARODNOPOZORISTEUZICE/?_RDC=1&_RDR

Све представе почињу у 19.30 часова

РЕПЕРТОАР
25. Југословенског позоришног фестивала

ПЕТАК 4. јун
„ЧИТАЧ",
Београдско драмско позориште
копродукција са Бео Арт продукцијом Београд,
Федор Шили (по мотивима романа Бернхарда Шлинка), редитељ Борис Лијешевић

СУБОТА 5. јун
„О МЕДВЈЕДИМА И ЉУДИМА"
Народно позориште Сарајево,
ауторски пројекат Саше Аночића

ПОНЕДЕЉАК 7. јун
„ПУТУЈУЋЕ ПОЗОРИШТЕ ШОПАЛОВИЋ"
ЈДП Београд,
Љубомир Симовић, режија Јагош Марковић

УТОРАК 8. јун
„РАДНИЧКА ХРОНИКА"
Народно позориште Суботица,
Петар Михајловић, режија Вељко Мићуновић

СРЕДА 9. јун
„УПОТРЕБА ЧОВЕКА", копродукција -
Нови тврђава театар Нови Сад,
Новосадско позориште/ Ujvideki Szinhaz, Град театар Будва, East West Centr Сарајево,
према роману Александра Тишме, драматизација Федор Шили и Борис Лијешевић, режија Борис Лијешевић
Представа се реализује у оквиру заједничког регионалног програма ,,Дијалог за будућност,, који у Србији, Босни и Херцеговини и Црној Гори спроводе УНЕСКО, УНИЦЕФ и УНДП

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ 25. ЈПФ-А:

ПЕТАК, 4. јун
Хол позоришта 19 часова
Отварање изложбе фотографија
РАДОВАНА БАЈЕ ВУЈОВИЋА

Београдско драмско позориште, „Читач“, Федор Шили (по мотивима романа Бернхарда Шлинка), у режији Бориса Лијешевића

Народно позориште Сарајево, „О медвједима и људима“, ауторски пројекат редитеља Саше Аночића

Бојан Муњин

ИЗВЕШТАЈ КОСЕЛЕКТОРА

Још смо живи и још смо ту

Овогодишњи Југословенски позоришни фестивал „Без превода“ у Ужицу посвећен је времену када нам је тешко. То је време невоље када, осим голог преживљавања у трпљењу и страху, морамо да преиспитамо наше одлуке, наше односе са собом и другима, наша уверења. То је време опасности и смрти када морамо да будемо храбри, или ћемо нестати. Овај фестивал одувек је живио са људима, временом и његовим мукама и данас се сам налази у великом искушењу, какво сви заједно осећамо. Ако бисмо покушали да замислимо људску историју без позоришта, онда бисмо видели бескрајну пустињу људског битисања, лишену могућности да се кроз уметност запитамо о разлозима и смислу нашег мукотрпног пробијања кроз живот. Због тог великог и важног налога одлучили смо да овог јуна у невеселим условима одржимо наш фестивал; то смо још од прошле јесени дужни честитој публици, без обзира на све тешкоће и ограничења у којима се налазимо. Пет наслова које нудимо ужичкој публици и гостима фестивала („Читач“, „О медвједима и људима“, „Путујуће позориште Шопаловић“, „Радничка хроника“ и „Употреба човека“) већ су вишеструко хваљене и награђиване и верујемо да ће оне оправдати поверење публике. Оно што је важно, ове представе; естетски, етички и тематски, без обзира да ли се у њима ради о рату, издаји, радничким правима или љубави, све нас стављају пред исто питање: шта ћемо урадити онда када је тешко? Јер, ово је време депресије, али и време које нас преиспитује да ли смо или нисмо спремни за подвиг. У свом јубиларном двадесет петом издању, ужички фестивал требао је да буде свечан и слављенички. У међувремену свет се окренуо на главу и зато, уместо славља, наш фестивал жели да одговори овом несрећном времену: још смо живи и још смо ту.

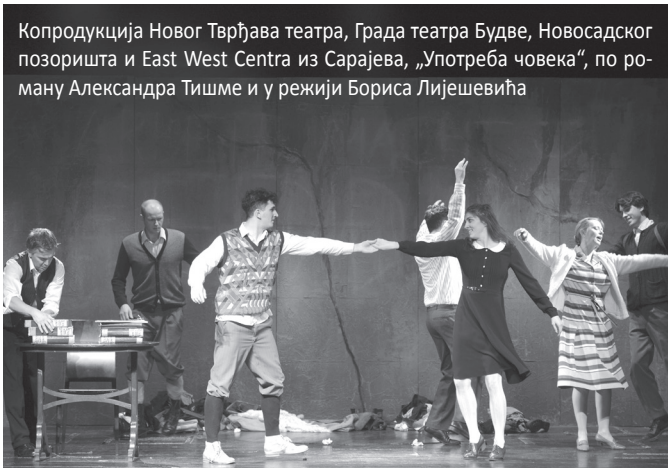

Копродукција Новог Тврђава театра, Града театра Будве, Новосадског позоришта и East West Centra из Сарајева, „Употреба човека“, по роману Александра Тишме и у режији Бориса Лијешевића

Фото: Небојша Бабић

Југословенско драмско позориште, „Путујуће позориште Шопаловић“, према комаду Љубомира Симовића и у режији Јагоша Марковића

Народно позориште Суботица, „Радничка хроника“, према комаду Петра Михајловића, у режији Вељка Мићуновића

УМЕТНИЧКИ ДИРЕКТОР ЈПФ-А МР НЕМАЊА РАНКОВИЋ, ГЛУМАЦ И РЕДИТЕЉ

Јубилеј у доба пандемије

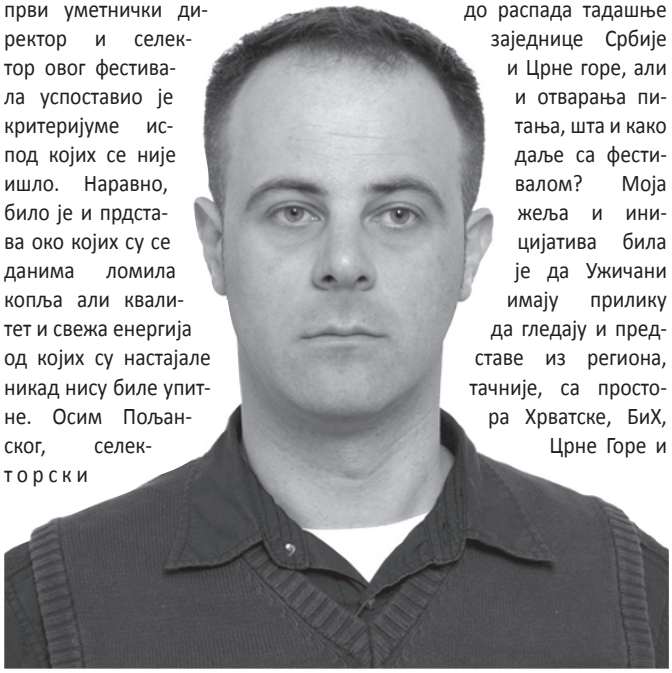
Фестивал је за 25 година постојање приказао 175 представа, угостио преко 45 позоришних институција са неколико хиљада уметника и сарадника који су радили на стварању представа које су ужичка публика и позоришни посленици из региона имали прилике да погледају овде у нашем граду и у нашем позоришту- наводи Ранковић

Са више од пола године закашњења и у скромнијем обиму, јубиларни, 25. Југословенски позоришни фестивал ипак ће бити одржан, а све је планирано да буде другачије. Међутим, пандемија ковида 19 била је јача од свега и свих.

-На жалост овај велики јубилеј проћиће у сенци пандемије која нас је захватила. Свесни целокупне ситуације и чињенице да култура, тачније позориште, најамње угрожава здравље, осмелили смо се да се упустимо у реализацију фестивала. Његов слоган довољно говори са чим смо се све суочавали приликом припреме. Чињеница је и да неке представе које смо желели на овом фестивалу, нису преживеле. Ипак, упркос недаћама, селектор је успео да направи добру селекцију коју чине респектабилне представе које одговарају концепту овог фестивала. Иако са смањеним капацитетима сигуран сам да ће публика уживати, као и да ћемо мотивисати позоришне ствараоце да наставе да се боре за боље сутра, као и да ћемо већ на јесен у редовном термину имати фестивал са пуним капацитетима.

Шта је обележило протеклих две и по деценије фестивала?

-Четврт века постојања фестивала довољан је период да можемо закључити да је предлог редитеља Бранка Поповића био и остао хвале вредан јер је Ужице добило позоришни фестивал за чије покретање је заслужно Министарство културе Републике Србије и тадашња Општина Ужице. Фестивал је покренут те 1996. са задатком да се на њему приказују најбоља позоришна остварења из протекле сезоне из тадашње Југославије (Србија и Црна Гора).

Дејан Пенчић Пољански као први уметнички директор и селектор овог фестивала успоставио је критеријуме испод којих се није ишло. Наравно, било је и прдстава око којих су се данима ломила копља али квалитет и свежа енергија од којих су настајале никад нису биле упитне. Осим Пољанског, селекторски посао касније су обављали и Александар Милосављевић, Вељко Радовић, Владимир Копицл, Маша Стокић и Бојан Мујин.

Фестивал је за 25.година постојање приказао 175 представа, угостио преко 45 позоришних институција са неколико хиљада уметника и сарадника који су радили на стварању представа које су ужичка публика и позоришни посленици из региона имали прилике да погледају. Жири који је одлучивао о додељеним наградама увек су представљала најеминентнија театарска имена из Србије и из региона.

После прве деценије постојања, фестивал добија и нове квалитете?

-У тренутку када ми је Савет фестивала, након поднете оставке Дејана Пенчића Пољанског, понудио да преузмем уметничко обликовање овог фестивала, долази и до распада тадашње заједнице Србије и Црне горе, али и отварања питања, шта и како даље са фестивалом? Моја жеља и иницијатива била је да Ужичани имају прилику да гледају и представе из региона, тачније, са простора Хрватске, БиХ, Црне Горе и Србије како би стекли увид у позоришна дешавања у региону а колеге обновиле покидане везе или изградили нове. Та иницијатива је уз огромну подршку директора фестивала Зорана Стаматовића, на првом месту, као и Савета фестивала, врло брзо прихваћена. Поново је било разлога да фестивал задржи дотадашњи назив - Југословенски позоришни фестивал. На предлог чланице Савета фестивала, Виде Огњеновић, убрзо бива усвојен и поднаслов фестивала тако да фестивал добија, поред проширеног подручија са кога се представе селектују и пун назив, ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПОЗОРИШНИ ФЕСТИВАЛ – БЕЗ ПРЕВОДА. Од тренутка успостављања концепта и поднаслова „Без превода“ јасно се одређује као фестивал који се темељи на заједничком културном наслеђу. Његови слогани јасно одређују његову субверзивност наспрам постхуманог света, али не у дневно-политичкој и самопрокламованој субверзивности, која је сама себи циљ, ни у додатној деконструкцији оно мало преостале људскости и односа човечности спрам појединца. Фестивал је убрзо превазишао почетне задатости и за релативно кратко време постао респектабилан и на подручију некадашњих југословенских република.

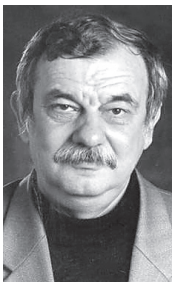
Какве су планови у даљем развоју фестивала?

-Борба да не пристанемо на идеолошке принципе припадности, као темељне вредности, трудићемо се да фестивал сачува етичко филозофско поимање човека и хуманости. У таквом амбијенту, фестивал ће наставити да говори о животу као чуду, животу који је искуство, о вредностима које су непорециве, о немогућностима етичког система без универзалних вредности. Да Ужице остане у центру позоришних збивања повезујући уметнике у региону и отварајући пут новим поетикама. Желим да верујем да ће то у времену пред нама бити могуће и да ћемо заједно наставити да радимо на доприносу међународне сарадње, отварању граница, развијању дијапазона уметничког стваралаштва, грађењу и редефинисању позоришног идентитета а све у циљу развојног интереса заједнице.

Р.П.

ЧЛАНОВИ СТРУЧНОГ ЖИРИЈА

Проф. емеритус Светозар Рапајић, председник

Рођен у Сплиту 1942 године. Гимназију и музичку школу похађао у Новом Саду. Уписао Академију за позоришну уметност, групу за Режију 1961. По апсолвирању 1965-1973. члан Савременог позоришта у Београду. Од 1971. биран у сва звања на ФДУ. Од 2009. у пензији, изабран за професора емеритуса.

Урадио је 20 режија позоришних представа у позориштима Београда, Титограда, Вршца, Зрењанина, Ниша и Врања. Већи део свог креативног рада посветио је облицима музичког позоришта (оперета, мјузикл, комична опера, музичка комедија). Његова историјска режија мјузикла „Оклахома“ 1966. године у Савременом позоришту (Позориште на Теразијама) била је прекретница у нашем музичком позоришту као прва поставка модерног америчког мјузикла у његовом аутентичном сложеном облику.

Предавао је и у балетским школама у Београду и Новом Саду, на Универзитетима у Приштини (Глума) и Бањој Луци (Глума и Позоришна режија), Учитељским факултетима у Београду и Јагодини (Сценска култура), Факултетима музичке и примењених уметности, Интердисциплинарним студијама Универзитета уметности, Филозофском факултету у Љубљани, Факултету техничких наука у Новом Саду (програм за сценски дизајн). Био је члан комисија за одбрану докторских научних и уметничких радова на ФДУ, Факултету музичке уметности, Филозофском факултету у Новом Саду, Интердисциплинарним студијама Универзитета уметности и Универзитета у Новом Саду. Био је у више мандата шеф катедре за позоришну и радио режију, председавајући Научног већа, продекан и декан ФДУ и проректор Универзитета уметности. Преводио са енглеског, француског, немачког, италијанског и руског језика. Добитник је Међународне награде за драмску педагогију „Гроздanин кикот“ 2006., две Стеријине награде за театрологију 2014. (за књигу „Драмски текстови и њихове инсценације“ и 2020. (за књигу „Музичко позориште као уметничка синтеза“), награде „Јоаким Вујић“ за изузетан допринос позоришној уметности 2021. године.

РЕЧ КРИТИКЕ

Критику за Билтен током 25. Југословенског позоришног фестивала пише Алмир Имширевић, као што је писао критике и током 24. и 23. ЈПФ-а. Рођен је у Бихаћу 1971. године. Основну и средњу школу завршио је у Сарајеву, потом уписао Академију сценских умјетности и 1998. дипломирао на Одсјеку за драматургију и од тада ради као предавач и драматург. Као драматург радио је на бројним представама извођеним у БиХ театрима и писао позоришне критике и приказе у сарајевским часописима и магазинима. Аутор је драма: „Кад би ово била представа...“, „Балкански ђаво Срам“, „Circus Inferno“, „По истинитој причи“, „Mousefuckers“, „Кад би ово био филм“, „Фистик“, „Воћа“...Такође, написао је и микродраме „Playback Sevdalinka“ и „Десет разлика“. Његове драме су награђиване на фестивалима у БиХ, те уврштене у Антологију БиХ драме XX вијека, као и у Француску антологију савремене европске драме. Извођене су у позориштима БиХ, Србије, Француске, Турске, Пољске, Косова, Италије, Чешке... Поред драма објавио је и две књиге кратких прича „Страна 212“ и „Најљепши од свих свјетова“. Своје драме и прозу објављивао је до сада на регионалним порталима и у часописима („Живот“, „Сцена“...). Био је један од руководилаца Отворене сцене „Обала“, низ година налазио се на функцији шефа Одсјека за драматургију, а данас је редовни професор на предмету Писање за театар.

Драгана Варагић, глумица

Рођена је у Краљеву 1957. Дипломирала Глуму на Факултету драмских уметности у Београду. Специјализирала Шекспира у Шекспировом институту у Стратфорду и магистрирала драму на Торонтском универзитету. У Београду је одиграла бројне улоге у позоришту, на филму и телевизији. У Канади је наставила каријеру као глумица, редитељ и професор. Предавала је глуму на Позоришном одсеку Виндзорског универзитета и Далхаузи универзитета, а глуму и режију на Универзитету Отава. Као гостујући професор предавала је Шекспира на пољској Националној филмској и позоришној академији у Лођу. Режирала је више представа у Србији и Канади. Добитница је две годишње награде Народног позоришта, награде Фестивала “Љубиша Јовановић”, награде за епизоду на Стеријином позорју. За свој рад у дијаспори награђена је наградом Културно-просветне заједнице Србије, града Торонта за међукултурну сарадњу и номинована је за награду “Дора” за најбољу глумицу у Торонту. На Академији уметности у Београду изабрана је у звање ванредног професора 2012. године.

Мр Јанко Љумовић, продуцент

Рођен је 1971. године у Никшићу. Ванредни је професор на Факултету драмских умјетности Универзитета Црне Горе на Цетињу. Дипломирао и магистрирао позоришну и радио продукцију на Факултету драмских уметности у Београду. Учесник је бројних националних и међународних конференција, продуцент и уредник низа пројеката из области сценских уметности, медија, менаџмента у култури и културне политике. Од 2008. до 2015. године био је директор Црногорског народног позоришта, и министар културе у Влади Црне Горе од 2016. до 2017. године. Аутор је књига *Култура паге*, *Продукција значења, Свијет умјетничких професија – драма и позориште* и *Позориште као капитал* и коуредник монографија и зборника радова *Црногорско народно позориште 1953-2013*, *Црногорске студије културе и идентитета*, *Мултикултурализам и савремене умјетничке праксе* и *Политика и позориште - сјећање на стварност*. Члан је Савјета Лексикографског центра и Института за језик и књижевност "Петар II Петровић Његош" Црногорске академије наука и умјетности.

РАЗГОВОРИ ПОСЛЕ ПРЕДСТАВЕ

Разговоре после сваке представе у холу позоришта током 25. ЈПФ-а водиће проф. др Марина Миливојевић - Мађарев заједно са Бојаном Мућином и Алмиром Имширевићем.

Др Марина Миливојевић Мађарев пише радио драме, ТВ драме, драме за децу и радове из области театрологије. Ради као ванредни професор на Одсеку за драматургију и Одсеку за теорију драме на Академији уметности у Новом Саду. Радила је као драматург у Југословенском драмском позоришту где је сарађивала са бројним угледним редитељима. На РТС-у је била један од аутора емисија о позоришту *Колективне сенке* и водитељ и уредник *Хроника Битефа*, док је у Радио Београду више година радила као позоришни кртичар и новинар. Аутор је тридесетак реализованих радио драма (Драмски програм Радио Београда). Драме и радови из области теорије драме штампани су јој у националним и међународним часописима. Аутор је три књиге из области театрологије: *Бити у позоришту* (Редитељски стилови у Југословенском драмском позоришту Дејан Мијач, Слободан Унковски и Душан Јовановић) и *Фантастика у драмама Владимира Велмар-Јанковића* (у прилогу објављене драме „Робови“, „Срећа А.Д.“ и „Државни непријатељ бр. 3“) и *Примењено позориште у Војводини од 2000. године до данас* (заједно са Миланом Мађаревим и Иваном Правдићем). Члан је уредништва позоришног часописа *Сцена* и часописа *Зборник радова Академије уметности Нови Сад*. Била је селекторка 60. и 61. фестивала Стеријино позорје. Маринине драме за децу су изведене у више дечијих позоришта у земљи. Члан је АССИТЕЈ-а Србија. Пише позоришне критике за недељник *Време*.

РЕЧ ДРАМАТУРГА

„Читач" почиње као мелодрама, прича о љубави између тинејџера и старије жене у Немачкој крајем педесетих година прошлог века, да би нам се тема открила тек у другом делу, када се радња пребацује у шездесете године и суђење женама које су биле надзорнице у Аушвицу, и касније у другом концентрационом логору, за време II светског рата. Тема „Читача" је одговорност. Шлинк приказује друштво неспремно или незаинтересовано за суочавање са ратном прошлошћу и појединце неспремне или незаинтересоване да преузму личну одговорност. Хана Шмиц, оптужена за ратне злочине, се правда да је само следила наређења и не схвата како се онда може теретити за злочине, кад је само радила свој посао. Михаел Берг, који би могао спасити Хану Шмиц од теже казне него што заслужује, на крају одлучује да не проговори о томе и да је препусти неправедној казни. Шлинк, чини се, потврђује Јасперсову мисао да су Немци васпитавани за покорност, равнодушност и неодговорност. Ипак, „Читач" се не завршава са том констатацијом. Хана Шмиц у затвору почиње да чита о концентрационим логорима, о жртвама холокауста, покушава да схвати и разуме у чему је учествовала, шта је радила. Заправо, чини се да је коначна поента „Читача" једна друга Јасперсова мисао: да се човек мора суочити са сопственом кривицом да би се достигла зрелост.

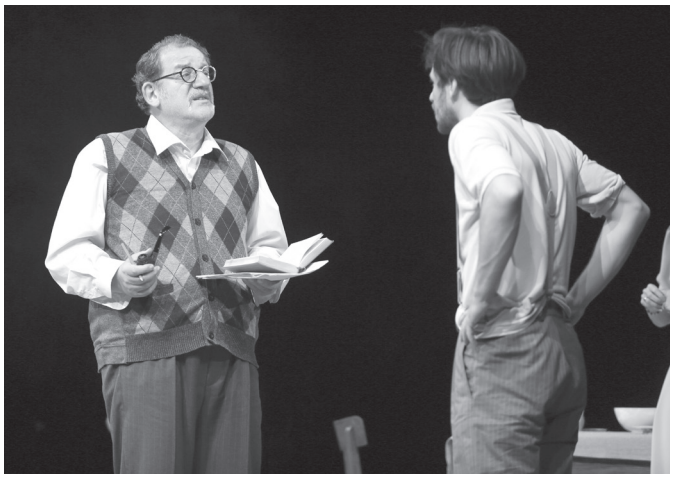
Федор Шили

РЕЧ РЕДИТЕЉА

...“Читач” је прича о савести и одговорности. Или је то можда једно исто? Одговорност као одговор на ситуацију која нас изненада снађе, као прекретница пред којом се рађамо за живот или умиремо у неодговорности.

Борис Лијешевић

ВЕЧЕРАС

БЕОГРАДСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ
КОПРОДУКЦИЈА СА
БЕО АРТ ПРОДУКЦИЈОМ БЕОГРАД

ЧИТАЧ

Бернхард Шлинк

РЕДИТЕЉ:	**Борис Лијешевић**
АУТОР ДРАМАТИЗАЦИЈЕ и ДРАМАТУРГ:	**Федор Шили**
СЦЕНОГРАФ:	**Јања Ваљаревић**
КОСТИМОГРАФ:	**Драгана Лаћевац**
КОМПОЗИТОР:	**Стефан Ћирић**
ЛЕКТОР:	**др Љиљана Мркић Поповић**
ДИЗАЈНЕР СВЕТЛА:	**Срђан Јовановић**
АСИСТЕНТ РЕДИТЕЉА:	**Исидора Куленовић**
АСИСТЕНТ СЦЕНОГРАФА:	**Нера Вуловић**

Играју:

Хана Шмиц:	**МИРЈАНА КАРАНОВИЋ**
Михаел Берг:	**МАРКО ГРАБЕЖ**
Отац, Судија:	**СЛОБОДАН БОДА НИНКОВИЋ**
Мајка, Комшиница, Херта Гресе, Ирма Куниг:	**ЈАДРАНКА СЕЛЕЦ**
Софија, Ћерка – сведок на суђењу:	**МИЛИЦА ЗАРИЋ**
Брат, Бранилац, Надлежни у ГСП-у, Чувар у затвору, поштар:	**ИВАН ТОМИЋ**

ЈПФ НА ДРУШТВЕНИМ МРЕЖАМА

HTTPS://WWW.JPF.UZICKOPOZORISTE.RS/

HTTPS://WWW.INSTAGRAM.COM/
NARODNOPOZORISTEUZICE/

HTTPS://WEB.FACEBOOK.COM/
NARODNOPOZORISTEUZICE/?_RDC=1&_RDR

HTTPS://UZICKOPOZORISTE.RS/

ОДЛАЗАК ВЕЛИКАНА

Игор Вук Торбица (Титов Дрвар 1987 - Ровињ 2020)

Средњу школу за примењену умјетност и дизајн завршио је у Пули, а Факултет драмских уметности, 2013. године, у Београду, у класи професорке Алисе Стојановић. Као најбољи студент позоришне режије у генерацији, добитник је награде „Хуго Клајн". На трећој години студија, његова испитна представа „Покојник" добила је главну награду фестивала Студио фест и бива увртена у редовни репертоар Југословенског драмског позоришта. Режирао је Молијеровог Дон Жуана (Народно позориште „Тоша Јовановић", Зрењанин), вон Клеистов „Разбијени врч" (Југословенско драмско позориште), Толеровог „Хинкемана" (Загребачко казалиште младих), вон Хорватхове „Приче из Бечке шуме" (Градско драмско казалиште „Гавела"), Толстојево „Царство мрака" (Народно позориште у Београду).

Ужичка публика имала је привилегију да на Југословенском позоришном фестивалу - Без превода током неколико година види скоро све представе које је овај изузетни редитељ урадио и свака је добила бар по једног Ардалиона. Тако је„Разбијени врч" ЈДП, приказан на фестивалу 2015. године, освојио Ардалиона за најбољег младог глумца. Наредне, 2016. Торбица добија награду Ардалион за најбољу режију за представу „Хинкеман",Загребачког казалиште младих, која је уједно проглашена и за најбољу представу фестивала. Ова представа била је најбоља и на 31. фестивалу „Гавелине вечери", а Торбица осваја награду за режију. „Хинкеман" добија и награду хрватског глумишта за најбољу драмску представу у целини, а на 24. Међународном фестивалу малих сцена у Ријеци добија четири награде жирија. После ове, 2017., на ЈПФ је изведена представа „Приче из бечке шуме" коју је Торбица режирао у Драмском позоришту Загреб и тада је освојен Ардалион за најбољу костимографију, а наредне, 2018. приказана је његова представа „Крвавe свадбе" у копродукцији СНП Нови Сад и Град театар Будва, а Ардалион је додељен за најбољу женску улогу. Ужичка публика је на ЈПФ-у 2019. године видела и његову представу „Тартиф" која је рађена у копродукцији СНП Нови Сад и НП Сомбор и којој је стручни жири доделио Специјалну награду Ардалион за иновативну надоградњу драмске класике.

Награда „Бојан Ступица" постхумно је додељена Игору Вуку Торбици 2021. године

Саша Аночић, (1968-2021), хрватски глумац, редитељ и педагог, рођен је 1968. у Осијеку. Дипломирао је глуму на Академији драмске уметности у Загребу 1998. Као глумац прво је био запослен у Хрватском народном позоришту у Осијеку, одакле прелази у Загребачко казалиште младих, а затим у глумачки ансамбл загребачког Градског позоришта Трешње. Тамо је остварио бројне запажене улоге. На позорници Трешње режирао је представе "Алиса (према оној У земљи чудеса L. Carrolla"), "Пинокио" и "Франкенштајн", за које је уз режију направио и драматизацију, а био је и директор тог дечјег театра. У осталим позориштима као редитељ поставио је на сцену бројне наслове, неретко ауторске пројекте у којима је и потписник текста.

На овом ЈПФ-у публика ће имати прилику да види његов ауторски пројекат "О медвједима и људима" у извођењу Народног позоришта Сарајево.

Властимир „Власта" Велисављевић (Београд 1926 - Београд 2021) био је југословенски и српски позоришни, телевизијски и филмски глумац. Био је миљеник и публике ужичког ЈПФ-а.

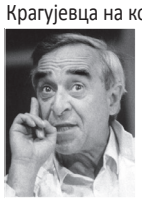
Глумом је почео да се бави 1938. у Народном позоришту на сцени Мањежа, где је тада било Рода позориште које је водила Маргита Гита Предић, кћерка комедиографа Бранислава Нушића. Власта је 1943. био ухапшен и одведен у нацистички логор Дортмунд Херде из којег је успео да побегне и да стигне назад у Београд. Пре Другог светског рата је продавао „Политику" и тако зарађивао први новац. Након рата, Власта је са неколико другова покушао да побегне у Сједињене Америчке Државе, али је био ухваћен и одведен у затвор на Ади Циганлији. Иако његово име није у списку заточеника логора Голи оток, тврдио је да је провео и три године у затвору на Голом отоку. Приликом хапшења, био је студент треће године Позоришне академије у Београду, на којој је касније и дипломирао, у класи Мате Милошевића. Сарађивао је са бројним редитељима, а његове реплике препричавају се међу свим генерацијама. Љубитељи позоришта памте га по томе што је више од 1.600 пута са колегама на сцени ЈДП-а играо представу "Буба у уху". Власта је био доживотни почасни члан Југословенског драмског позоришта у Београду.

Председник Републике Србије Томислав Николић је на Сретење - Дан државности Србије 15. фебруара 2017. године, Власту Велисављевића одликовао Златном медаљом за заслуге.

Исидора Жебељан (Београд 1967 — Београд 2020) била је једна од најистакнутијих српских композиторки и редовна чланица САНУ, светски призната и вишеструко награђивана. Основне и последипломске студије завршила је на Факултету музичке уметности код Властимира Трајковића. Од 2002. године је на истом факултету радила као професор композиције на Катедри за композицију. Њене композиције обухватају скоро све жанрове уметничке музике и одликује их препознатљив лични композиторкин стил, изводе их познати симфонијски оркестри на значајним светским фестивалима по читавој Европи, Израелу, Далеком Истоку и у Америци. Компоновала је и музику за више од тридесет позоришних представа у свим значајним кућама у Србији, Норвешкој, Хрватској и Црној Гори. Добитница је три Стеријине награде а представе за које је компоновала музику приказиване су и на ЈПФ-у, попут представе „Јегоров пут" В. Огњеновић. Добитница је и четири велике „Yustat" награде за сценску музику.

У циљу очувања сећања на лик и дело ове истакнуте композиторке, ове године, од 15. до 17. јуна по први пут биће организован интернационални фестивал „Исидора Жебељан" у Крагујевцу у организацији Музичке омладине Крагујевца на којем ће се такмичити млади композитори.

Перица Перо Кваргић (Српске Моравице 1927 - Загреб 2020) био је југословенски, српски и хрватски филмски и позоришни глумац. Прва глумачка искуства стицао је још као седамнаестогодишњи младић у партизанским позоришним дружинама. После рата похађао је загребачку Земаљску глумачку школу и Драмски студио Хрватског народног казалишта. Од 1950. године постаје члан ансамбла Хрватског народног казалишта у Загребу, али се четири године касније прикључује новооснованој групи „побуњеника" из ХНК-а који оснивају Загребачко драмско казалиште, данас познато као „Гавела". Према неким подацима, број улога које је Перо Кваргић одиграо у позоришту током каријере ближи се бројци од две стотине. Радио је у свим већим позориштима и позоришним дружинама. Остварио је улоге како у импозантном низу класика, тако и многобројним делима савремених аутора, од чега се посебно издваја низ ликова из драмских дела Марина Држића. Са Лелом Маргетић играо је у клултним *Стилским вежбама* Рејмона Кеноа од 1968. године. Представа је 2008. године, 40 година после премијере, ушла у Гинисову књигу рекорда као најдуговечнија представа с истом глумачком поставом. Перо Кваргић је наступао и у низу телевизијских и играних филмова и добитник је бројних награда и признања. Публика ужичког ЈПФ-а имала је прилику да ужива у глуми Пера Кваргића у представи „Сан ивањске ноћи" В. Шекспира 2008. у извођењу Градског драмског казалишта „Гавела" Загреб.

Фећа Стојановић (Алексинац 1948 - Београд 2021) био је позоришни, филмски и телевизијски глумац, а прилику да га гледа имала је и публика ужичког ЈПФ-а. Рођен је у Алексинцу у учитељској породици. Глумом је почео да се бави као дете у групи Бате Миладиновића и прву филмску улогу имао је у филму Николетина Бурсаћ. На Факултету драмских уметности у Београду дипломирао је глуму 1973, у класи проф. Миленка Маричића. Био је стални члан позоришта Атељеа 212 од 1973. Радио је као професор на катедри за глуму на академији уметности БК универзитета. Био је познат по радијским наступима, а редовно је учествовао у емисији *Српски на српском* која се бави језичким дилемама на Радио Београду. За тај радио је тумачио више улога у радио-драмама.

Издаје: Савет XXV Југословенског позоришног фестивала Ужице 2021.
Уређује: редакцијски одбор: Радојка Поповић - уредник, Ненад Ковачевић, Верица Туцовић, Мирјана Петровић, Ана Милошевић, Богдан Дамњановић, Зоран Јеремић, Алмир Имширевић.
Тираж: 200 примерака • **Штампа:** Графопринт, Ужице